

Samtale med barn

Brukerkurs 05. februar 2021

Spesialpedagog David Bahr
Frambu kompetansesenter for sjeldne diagnoser

De første erfaringene

- Møter med fagfolk
 - Fokus på deler av kroppen
 - Det man ikke får til
 - Å ikke forstå hva det snakkes om
- Foreldrenes reaksjoner
 - Bekymringer
 - Det man ikke kan snakke om
 - Frykt, redsel, sorg, depresjoner
- Reaksjoner fra andre i familien
 - Tema på familiesammenkomster
- At man blir behandlet på en annen måte sammenlignet med søsken, andre barn i barnehagen, medelever etc.

Barnets erfaringer med omverden påvirker barnets oppfatning av seg selv

- Er det noe galt med meg?
- Hvorfor er jeg annerledes?
- Hvorfor klarer ikke jeg det som andre barn klarer?
- Hvorfor gjelder andre regler for meg?
- Er det min skyld at foreldrene mine er lei seg?

Foreldres reaksjoner

- Vil beskytte barnet
- Vente til barnet er eldre

Foreldre bør få kunnskap og veiledning i hvordan de skal snakke med barnet sitt så tidlig som mulig!

Hvorfor er praten så viktig

- Språket er et verktøy for å bearbeide tanker og følelser
- Barnet trenger kunnskap om egen kropp og hjelp til å forstå
- Bekreftelse på at det de opplever og tror er riktig
- Unngå at fantasien styrer barnets virkelighetsoppfatning
- Hjelper barnet til å forstå at de negative sidene ved syndromet ikke er et resultat av at han/hun er slem, har gjort noe galt, er lat osv. men at vanskene skyldes syndromet/tilstanden

Hvorfor er praten så viktig

- Hjelper barnet til å se at barnet har positive egenskaper, bygge opp en positiv selvfølelse
- Barnet blir en viktig informasjonskilde og kan påvirke i forhold til tilrettelegging og bruk av hjelpemidler
- Jo tidligere foreldrene begynner å snakke med barnet, jo lettere er det å forholde seg til ordene og følelsene, sorgen
- Bidrar til at kommunikasjonen mellom barnet og foreldrene er åpen

Hvordan snakke med barn

- Grip øyeblikket når barnet vil snakke om ...
- Vis at dette vil du snakke om
- Tilpass samtalen og ordene du bruker til barnets alder, modningsnivå og evne til å forstå
- Bruk gjerne en bok, film eller album som utgangspunkt for samtalen
- Stopp verden mens samtalen pågår

Lytt!

- Ikke forstå for fort
- Vær en aktiv lytter
- Vent med å korrigere
- Let etter hint

Utforske!

- **Bruk barnas ord** (Hva mener du med....?)
- **Ikke la hintene gå ubemerket**
- **Utforsk alle aspekter ved opplevelsen** (Hva tenker du da? Hva føler du da?
Hva gjør du da?)
- **Utforsk egen tolkning** (Har jeg
skjønt det nå?)

Responder!

- Verdsett barnets opplevelser
- Gi informasjon med utgangspunkt i det barnet vet
- Illustrer og eksemplifiser
- Følelser: Ikke behandle og endre, men lytte og bekrefte

Kan man prate for mye?

- Lytt til barnets behov
- For mye prat kan virke påtrengende, ødelegge for situasjoner der barnet ønsker å ha fokus på annet
- Velge hvilke personer som skal være samtalepartner med barnet

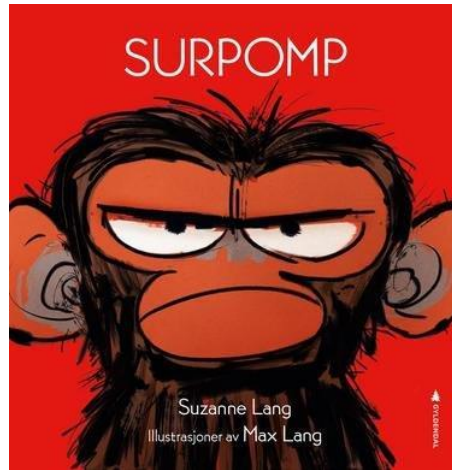
Barn med nedsatt kognitiv funksjon

- Å oppleve å bli forstått
- At andre bekrefter det de kommuniserer
- Når er barnet klar for samtale?
- Bevissthet om egen kropp og ferdigheter
- Å sammenligne seg med andre
- Språket som verktøy til å kunne forstå

Støtte under samtalen

- Å bruke tegning som kommunikasjons hjelpemiddel
- Bruk av bøker

- Å fortelle om barn som bruker hj.m.
 - Bruk av dokker, bilder som konkretisering
- NRK nett-TV: "Sånn er jeg, og sånn er det"
 - <https://tv.nrk.no/serie/saann-er-jeg-og-saann-er-det/sesong/3/episode/7/avspiller>

Hva vil du snakke med ditt barn om?

- www.menti.com

Barn/ungdom som har vanskelig for å fortelle sin egen historie

- Feiltolkning av barnets signaler/kommunikasjon
- Avhengig av at noen som kjenner barnet godt kan formidle barnets historie (foreldre som formidlere eller som bidragsytere til informasjonen)

Læring for livet

- Sosiale ferdigheter utvikles i samhandling med andre
- Barnehagen og skolen som læringsarena
- Hvordan kan man utnytte miljøet best mulig?
- Informasjon kan bidra til økt forståelse, skape positive holdninger, medelever som gode samarbeidspartnere
- Unngå sosiale nederlag og isolasjon

Hva skal de andre få vite

Viktig med åpenhet for

- å unngå usikkerhet
- å finne gode samarbeidspartnere
- at foreldre skal kunne forklare og påvirke på hjemmebane

En god prosess for foreldre og barnet

- Slipper å skjule for andre

